

Redusert dødelighet hos diabetikere

Diabetikere har hatt en like stor nedgang i dødelighetsraten av koronar hjertesykdom som ikke-diabetikere. Men fremdeles er dødeligheten dobbelt så stor som hos personer uten diabetes.

Diabetikere har 2–4 ganger høyere dødelighet av koronar hjertesykdom enn ikke-diabetikere. I den generelle befolkningen har det de siste tiårene vært en nedgang i dødelighetsrater av koronar hjertesykdom. Det har vært uklart om diabetikere har hatt samme reduksjon i dødelighet av koronar hjertesykdom som personer uten diabetes.

Nå har norske forskere undersøkt hvordan dødeligheten av koronar hjertesykdom blant pasienter med diabetes i Norge har utviklet seg over en 20-årsperiode (1). Grunnlaget for studien var data fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT). Studien omfattet 74 914 deltakere, hvorav 2 100 med diabetes fra HUNT 1, og 64 829, hvorav 1 951 med diabetes fra HUNT 2. Kobling til Dødsårsaksregisteret gjorde det mulig å følge kohortene i ni år og sammenlikne dødeligheten av koronar hjertesykdom i to ulike perioder: for HUNT 1 fra 1984–86 til og med 1993, og for HUNT 2 fra 1995–97 til og med 2004.

– Dødeligheten av koronar hjertesykdom var betydelig lavere i den siste perioden sammenliknet med den første. Forskjellen var størst i aldersgruppene under 70 år og minst blant dem over 80 år, sier stipendiat Ane Cecilie Dale ved St. Olavs Hospital.

– Blant både menn og kvinner i alderen 70–79 år så vi en nokså lik reduksjon i dødelighetsraten fra den første til den andre perioden blant diabetikere og ikke-diabetikere. Men selv om den aldersspesifikke dødeligheten gikk ned blant personer med kjent diabetes, var risikoen for å dø av koronar hjertesykdom for denne gruppen omtrent dobbelt så høy i begge periodene sammenliknet med personer uten diabetes.

Ane Cecilie Dale er artikkelens førsteforfatter.
Foto Frode Stokke

Justert hasardratio var 2,5 i den første og 2,2 i den andre perioden.

Resultatene viser at dødeligheten av koronar hjertesykdom også hos personer med diabetes er betydelig redusert i løpet av en 20-årsperiode i Norge. Likevel er dødeligheten av koronar hjertesykdom omtrent dobbelt så høy i denne gruppen som hos tilsvarende personer uten diabetes, sier Dale.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Dale AC, Vatten LJ, Nilsen TI et al. Secular decline in mortality from coronary heart disease in adults with diabetes mellitus: cohort study. *BMJ* 2008, doi: 10.1136/bmj.39582.447998.BE.

Ordforklaringer

Den aldersspesifikke dødelighet av koronar hjertesykdom har gått ned i den vestlige verden de siste 30 årene, og reduksjonen har gått raskere hos menn enn hos kvinner. Årsaken til nedgangen er ikke opplagt, men skyldes sannsynligvis en reduksjon i risikofaktorer for hjerte- og karsykdom, lavere insidens og høyere overlevelse på grunn av bedre behandling.

HUNT: Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag er Norges største samling av helseopplysninger om en befolkning. Data er fremskaffet gjennom to befolkningsundersøkelser, HUNT 1 (1984–86) og HUNT 2 (1995–97). Mer enn 90 000 personer har samtykket til at anonymiserte helseopplysninger kan gjøres tilgjengelig for godkjente forskningsprosjekter, og 60 000 har avgitt blodprøver. Gjennomføringen av HUNT 3 startet i 2006 og ble avsluttet i juni 2008.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

www.tidsskriftet.no/norskforskning

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag

Artikkelen er skrevet av fem norske forskere.

Førsteforfatteren Ane Cecilie Dale arbeider ved Hjernteavdelingen, St. Olavs Hospital og er stipendiat ved Institutt for sirkulasjon og bildediagnostikk, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Artikkelen vil inngå i Dales Ph.D.-grad. Veileder er

professor Rune Wiseth ved Hjernteavdelingen. Viktige samarbeidspartnere er professor Lars Vatten og førsteamanuensene Kristian Midthjell og Tom Ivar Nilsen ved Institutt for samfunnsmedisin.

Artikkelen ble e-publisert 1.7. 2008 i *BMJ*, som regnes som en av de «fem store» innen medisinsk publisering ved siden av *New England Journal of Medicine*, *JAMA*, *Annals of Internal Medicine* og *The Lancet*